

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELKIÜB SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessowffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

A megyebizottsági tag választás november 2-án, vasárnap lesz. A szavazás d. e. 9 órától d. u. 4 óráig tart.
A makói I. alkerület választói szavaznak az 1. házszámától a 457. házszámig. Választási hely a megyeháza;
a II. alkerület választói szavaznak a 458. házszámától az 1570. házszámig és a tanyaiak, választási hely az ujjvárosi református iskola;
a III. alkerület választói szavaznak az 1571. házszámától a 2599. házszámig, választási hely a központi járási szolgabírói hivatal.
a IV. alkerület választói szavaznak 2600. házszámától a 3473. házszámig, e kerületben szavaznak még a Cédulaház, Putri, Kelemenhid és vágóhid körüli polgárok. Választási hely a város széképülete.

Csanádvármegye kormányja

adja tudtára mindazoknak, akiket csak illet, hogy ilyen megyei kormányt még nem szült a föld. Minden jó, minden üdv csakis e megyei kormány bőségszarujából ömlelt meg e megye népére. Támogatni, áldani kell ezt a nagyszerű megyei kormányt s vétkei, bünt követ el, aki e kormányzati szellemnek s tevékenységnek ellene mer szólni.

A mostani megyebizottsági választások küszöbén hangzott el e szavak: a vármegye kormányának a jelöltjeit támogatni kell és meg kell választani. Mert kész az ítélet, hogy bármelyik megyebeli polgár, ki a függetlenségi jelöltek mellett emel szót, önérdékéből szól s önzésből cselekszik és csakis, aki a megye jelöltjeinek tojja a szekerét, csakis ezek cselekszenek dicsekedő s magasztos dolgokat.

Nezzük is hát bölcs, hasznos és üdvös dolgait ennek a megyei kormányának, amelyet támogatni kéne.

Mi tagadás benne, ha ilyeket keresünk. Semmire se megyünk. Gladstone, a nagy angol államférfi mondotta egyszer a világ térképére mutatva: „mutassatok nekem a világnak csak egyetlen pontját, melyet Ausztria boldoggá tett!” — E nagy államférfi szavai szerint mondjuk mi is: *mutassatok Csanádvármegyében csak egyetlen pontot, amelyet Csanádvármegye kormányja eddig boldogított!*

Avagy talán Makóvárosa lett boldog azzal, hogy megyénk kormányja nagyarányú rendőrszaporítást eszközölt e városra indokolatlanul és éppen most a rendőrség államosítása előtt? Hogy minél több legyen majd az a hozzájárulási összeg, amit az államosítás után az állam részére majd fizetnünk kell.

Vagy micsoda boldogságban is uszot ez a város akkor, amikor két évvel ezelőtt a vármegye kormányja a városházának olyan átalakításba kergette a várost, amely e városnak 60-80 ezer ko-

ronájába került s még sincs rendez városházánk.

Aztán ki tehet arról, hogy szintén ez a város eldobta magától a vármegye által kínált azt a nagy boldogságot, hogy — nagykiterjedésű megyekert létesítéséhez nem áldozott e város sok-sok ezreket. Azóta mégis lett megyekert — állami és megyei sok pénzen. Nagyszerű, drága csőzház örökdió az alapítás fölött s drága kerítés veszi körül a drágán telepített földet, amelyből a közönségre mi haszon se hárul s az oltani gazdálkodásból még senkise tanult.

Avagy hát nem jóságos alyai gondoskodás-e az, hogy amikor Makóváros népe a tisztviselők fizetésének emelkedésével arra törekedik, hogy a már-már elviselhetetlen terhet a tisztviselői létszámok észszerű apasztásával tegye elviselhetőbbé, a megye kormányja nem engedi a létszám apasztását, hanem szaporítja a fölös állásokat.

Mennyire boldog is e város, hogy a megye kormányja a tejpiacot is *önkéntesen* helyezi el, — az igaz, hogy nem jó helyéről, de az is igaz, hogy sokkal rosszabb helyre!

E város és e vármegye népe áldva áldja vármegyénk kormányát azért az alyai gondoskodásért is, hogy a kutyaadó behozatásával s felemelésével a tanyai polgárság elveszíti a leghűbb házőrzőjét. Az igaz, hogy ez ebadónak csak a behajtása többbe kerül, mint amennyi ez az összes adó, de hol is volna a nagy bölcsesség, ha nem éppen ebben.

A következőm terhére utakat épített a megye kormányja. Makón is és a megyében is. Micsoda boldogság, hogy az építési költségeket nem különíti el, úgy hogy ha átvennők a makói vámos utakat, nem tudhatnók, hogy azokat melyik és mennyi adósság terheli.

Avagy talán az is kéjbe fuló boldogság, hogy a megye alispánja s főispánja lakásaikban korlátlanul fűthet s világíthat a közönség terhére, a közönség képviselői meg, mikor téli időben bizottsági ülésen meg kell jelenniök, bundákban ülve didereghetnek a tanácsteremben?

Micsoda körültekintő az a gondoskodás is, hogy Csanádpalotán a megye kormányának tervével, drága építési áron orvosi lakást rendeztet be az éppen ezért drága árba került község házába a megye kormányja s pár évre rá ugyanez a megyei kormány erre a lakásra rámondja, hogy — rossz s másat építtetnek az orvos számára.

Battonyán horribilis drága palotát vásárolt a megye kormányja szolgabírói hivatal számára s rövid időre rá apácákat telepít ebbe a kastélyba ugyan ez a megyei kormány.

Megható ám az az eljárás is, mellyel a megyei kormány Magyarbánsághegyet — akarta boldogítani a község előjárói fizetésének fel-emelésével.

Nem, nem soroljuk tovább. Hiszen a miket csak most egyszerre elmondunk, ordítva ordítják, hogy vármegyénk kormányja mennyire is örökdió e közönség érdekei fölött.

Hogy a sok sok terhet, mit az ilyen boldogító gondoskodásával indokolatlanul és szükségtelenül a vármegye kormányja e közönségnek vállaira rak, nem bírja már s szinte leroskad alatta ez a közönség, mit is nézze a vármegye kormányja!

Az a megyei kormány, amely csak rövid időn át is ilyen módokon boldogította ezt a közönséget, — nem dicsekedhetik ilyen munkáival.

Jól látja azt ez a közönség, melynek a megye kormányja nevében most is a szavazatát kéri avagy inkább még követelik is, hogy az ilyen megyei kormányzati munka a közönségnek nem boldogítására, hanem éppen a károsodására és ártalmára van. kp.

A visszautasított csanádi főispán.

Justh Gyula nyilatkozata. — A politika nem uri huncutság, hanem becsületes elvállalás.

Ki a Manó gondolta, hogy a főispán visszautasított vizitje olyan nagy elkeseredést fog kelteni mungóknál. Pedig hát **ugy van. A**

M. H. este, a Másik Újság reggel kesereg hosszú vezércikkében a sérelemről, egyik izléstelenségnek, a másik kanasztempónak próbálja minősíteni Justh Gyula férfias és őszinte eljárását.

Ej!... Ha!... Jó urak a politika nem uri huncutság ám, mint eddig volt, hogy ország-világ előtt összevesznek, hogy a nép azt higgye, milyen élénken küzdenek jogaiért, aztán meg otthon, vagy másutt összeölelkeznek s pusztpajtások, mintha mi sem történt volna.

A politikai huncutság kora lejárt s mint mungóék jótudják, jelenleg a politikai gazemberség s duhajbetyárkodás folyik úgy az országgházban benn, mint künn az országban.

A politikai gazságok hajmeresztő korában nem lehet nyíltan mungóskodni s utána vizitálni akarni a közdő ellenzék vezérénel.

Ha Justh Gyula elfogadta volna a főispán vizitjét, úgy saját pártívei előtt került volna a legkelemlenőbb helyzetbe, hogy elfogadja annak a főispánnak látogatását, akinek beiktatásáról épa Justh Gyula indítványa folytán maradt távol az egész megyei ellenzék.

De hogy visszatérjünk a kanasztempóra és az izléstelenségre, hát kel betyárabb tempó, mint a nemzet választott képviselőire vszgdalkozó katonákat rábocsátani a parlamentben. Ez csak egy eset. Ha felsorolnók a munkapárt összes politikai gazságait, úgy igazán belátná mindenki, hogy ilyen szörnyű és nemzetrontó gazságok után ligazi ellenzék szöba sem állhat a munkapárt kifejezett kreaturájával, Tisza Pista főispánjával. Az izléstelenségről meg ne beszéljünk. Mikor Justh Gyula megindította nagy küzdelmét a választások előtt, épp a mungópárt volt az, amelyik egész ládára való, csufondároskodó rajzokkal telt képes könyvet küldött ide Csanádvármegyébe. Justh Gyula a legkelemlenőbb módon megvolt bántva kigunyolva s kicsufolva. A főispáni ebédőben volt ez a gunyolódó, csufolódó irat felhalmozva. S vaskos izléstelenségein igen jól mulattak a jó izlésű makói mungók. Hát ez a mungó izlés! Erre igazán büszkék lehetnek.

Bizony ha Justh Gyula visszautasította a főispán látogatását, úgy nem Justh Gyula vádolható

meg izléstelenséggel, hanem a főispán vastag tapintatlansággal, aki a történetek után még képes volt arra, hogy felkínált látogatásával kelemetlen helyzetbe hozza a legvendégszeretőbb magyar urat.

Ha tapintat lett volna a főispánban, úgy nem forszírozta volna ezt a látogatást melyet a történetek után igen helyesen utasított vissza Justh Gyula, aki erről egyébként következőket nyilatkozta.

— Igenis tudomására hoztam az új főispánnak, — mondta Justh Gyula — hogy nem kívánom őt ismerni. Meg is okoltam, meg is őztem neki, miért nem fogadom. Azért nem, mert ő itt a tisztviselőkkel szemben a legnagyobb kegyetlenséggel bánik s arra kényszerít, őket, hogy a bizottsági tagválasztásnál a kormánypart érdekében dolgozzanak. Csanádme gyében most folyik az előkészület a megyebizottsági választásokra. Ránk nézve és az ellenzéki küzdelem szempontjából nem közömbös dolog az, hogy a bizottságba kik kerülnek be. Mikor a kormány a megyék autonómiáját is megsemmisíti s pénzzel, hatalmas presszióval ráfakúsznak a megyebizottsági választásokra is, nem tűrhetjük el, hogy ezt a csatateret is erőszakkal elvegyék az ellenzék lába alól. Kell, hogy az ország közvéleménye a vármegyeházakon is átudatira ébredjen. A megyei élet, a vármegyeházakon megvívandó harc egyik lánca az, amely megteremt a politika új korszakát. Fontos szempont az, hogy az ellenzék mindenütt hatalmasan szervezkedjék a megyebizottsági választásokra. Az ellenzék nem nézheti ölbe tett kezekkel, hogy a kormány mint rendezkedik be az ő erőszakos eszközeivel.

A csanádi főispán refüzált vizitje nagy visszhangot fog kelteni a politikai világban. Justh Gyula nem óhajt társadalmi uton érintkezni azokkal, akik erőszakos eszközökkel írják az ellenzékét, a romlott közélet becsmérlés ellenőrzőit.

Végül ami a „M. H.” azon kijelentését illeti, hogy az erőszakoskodásokat illetőleg adatokkal és tényekkel álljunk elő, megnyugtató lapirásunkat, hogy ez sem késik soká. Koszoruba fogjuk kötni a választási visszaéléseket, hadi illatozzanak egy csokorba, habár nem lesz patikasza is. S ha nevekkel esetleg nem is fogunk előállani, tesszük ezt a szegény presszionált érdekében, akiket igazán nem akarunk kitenni a mungó zsarnokság bosszuálló önkényének.

Mindezeket az ifjuság kedvéért irtuk meg s nem azért, hogy a M. H.-pal akár a M. U.-pal polemizáljunk. Céltalan s kárba vesztett fáradság volna. Ezentul is megfogjuk írni az igazságot, fájjon az bárhogy is s nem fogunk reflektálni holmi megrendelt védő és támadó cikkekre. Haladunk továbbra is a magunk igazságos és rögzös útján.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Az ellenzék tisztító munkája a parlamentben.

Nevezetes eseménye a mai napnak: az ellenzék, csaknem teljes számmal bevonult a képviselőházba s megindította az ostromot a kormány ellen. Tudjuk, hogy az ellenzéknek ezt az elhatározását a két törvénytervezet szülte, amellyel a kormány most a maradék szabadságjogokat tépázza.

A döntés, a bemenetel javára, tegnap megtörtént s a pártok félkilenc órakor pártköreikben gyülekeztek s onnan vonultak a képviselőházba.

Beüthő délelőtti 10 órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki bejelentések után gróf Károlyi Mihály emelkedett szólásra az ellenzék és a munkapárt feszült figyelmé közepe.

— Mielőtt a képviselőház a felett döntene, — kezdte meg beszédét gróf Károlyi — hogy az általunk aláírt ívet a képviselőház irattárába helyezze, szükségesnek tartom, hogy pártom és azoknak nevében, akik ezt az ívet aláírták, felszólaljak. Az események és az okok egész sorozata indokolta tette azt, hogy mi a képviselőház üléseiben eddig részt nem vettünk. A június 4-iki puccs, erőszak és az erőszakos események egész láncolata és a mi itt történt, világosan mutatja azt, hogy ez a Ház többé nem tekinthető a szoros értelemben vett parlamentnek.

A multkorai ülésen Tisza kijelentette, hogy ő a felelősség fanatikusa. Csodálatos, hogy mégis megakadályozza, technikailag is lehetetlenné teszi, hogy a felelősség kérdését itt tisztázzuk. A mi idejövételünk célja most az, hogy még erősebben, még hangosabban tiltakozzunk az erőszak ellen, melynek elvi ellenségei vagyunk.

A miniszterelnök ur állandóan a többségi elvre hivatkozik és minden alkalmat megragad, hogy erőszakosságait a többségi elv alapján igazolja. Ezt a frázist azonban elrugta magától teljesen akkor, a mikor azonosította magát Lukács erkölcsi rendszerével.

Nem kutatom azt, hogy a margitszigeti játékbanknak megadta-e az engedélyt, vagy nem. De nem is ez a lényeg. A lényeg az, hogy a miniszterelnök tud és tudja azt, hogy a munkapárt a bankok és a részvénytársaságok megsarcolása útján szerzett pénzzel jött létre. A miniszterelnök tudta és tudja azt, hogy a munkapárt címek és rangok adományozásánál összegyűlt pénzzel vesztegetés útján szerzett többséget és amikor a miniszterelnök ur mégis azonosítja magát ezzel a rendszerrel, teljesen felrugta a parlamentáris-

must, mert az igazi parlamentáris mus csak erkölcsi alapon léte-sülhet.

Károlyi Mihály lesújtó szavai rettenetes hatást gyakoroltak a munkapártra, mely bűnössége tudatában egyelőn szóval sem kelhetett Tisza István védelmére.

Közben izgalmas jelenetek keletkeztek. A függetlenségek szemebe kiabálták Tiszának és pártjának egész bűnlajstromát, melyet Tisza halotthalvánvan halgatott.

Mikor Károlyi Mihály gróf befejezte beszédét, vele csaknem hasonló értelemben szólalt fel Andrassy Gyula gróf is.

Ulána Vázsonyi Vilmos következett, ki így kezdte beszédét:

Idejöttünk, hogy megmutassuk: nem félünk mi a miniszterelnök ur érveinek vakmerően halálos kockázatával felvenni a harcot. A felelősségnek a fanatikusa azt mondta, hogy ő a multakért nem felelős, egyszerű párttag volt, népgyűléseken agitált, de a vezetésben nem volt része. Nem is érdekes, nem is tudtuk, hogy ő csak szerény ibolyaként szerepelt. Mint szerény ibolya nem is tudhat arról a hőzérdekű cselekményekről, mert ő közérdekű cselekménynek jelezte, hogy Lukács a jálékbankért másfél millió pinkapénzt fogadott el.

Elismerte ugyan, hogy Jeszenszky vezet valami szigorúan diszkrét dolgot, de ő nem tudta, hogy mi az. Eszembe jut Maupassantának egy novellája, mikor a kishivatalnok csodálkozik, hogy a felesége a kis fizetésből szép ékszereket is vásárol. Az asszony azt mondta, hogy az ékszerek hamisak. Nagyon megdicsérte, hogy ilyen takarékos. Meghalt az asszony, kiderült, hogy az ékszerek valódiak és nagyon értékesek.

Vázsonyi beszédje közben Tisza felkiáltott:

— A képviselő ur hazudik. A miniszterelnök ezen kijelentése óriási kavargást szült. A nagy zaj csak akkor szűnt meg mikor; az elnök illetlen kiszólásért rendre utasította Tisza István miniszterelnököt.

Teleszky pénzügyminiszter terjesztette most be az expozéját. Utána nyomban Rakovszky intézett heves támadást a kormány és különösen Márfy képviselő ellen ki, azt állította, hogy a függetlenségi táborból is kaptak a margitszigeti pénzekből, miért nyilatkoztattélre szólította fel Márfy.

Márfy azonnal nyilatkozott, hogy ő nem a függetlenségi pártiakat értette, hanem Kristóffy Józsefet, ki a kijárásiért nagyobb összegű pénzt kapott.

Ezután az ellenzék némileg megnyugodott és végül Tisza István kért bocsánatot sértéseit, mire az ülést véget ért.

A Borotvás örökösök tulajdonát képező Donner-téle házban egy két szobás lakás 1913. évi november 1-től kezdve bérbeadó.

Értekezhetni: Dr. Kozma János ügyvédnél.

A földéaki és apátfalvai kerület választóihoz!

A megyebizottsági

választások előtt.

Két nap választ el bennünket, hogy az urna elé járulva, leadjuk szavazatunkat. Két nap választ el, hogy megtudjuk, kik fogják a jövő években megyénk ügyét intézni.

Ha nem is tekintjük a jelenlegi szomorú politikai helyzetet midőn a só margitszigeti stb. botránnyok alatt feldokló kormány egymásután pusztítja el legfőbb kincseinket: a parlamentárismust, a sajtószabadságot, a gyűlekezési jogot, még akkor is arra kellene törekednünk, hogy független emberek jussanak be a megyebizottságba. A jelen politikai viszonyok között még sokkal fontosabb ez.

A földéaki és apátfalvai kerületet a munkapárt megadotta csupa főjegyző jelölttel.

Tudomásunk szerint jelölték a munkapártiak a lelei, földéaki, királyhegyesi és csanádi jegyzőket. Azert nem többet, mert több nem megyebizottsági tag jegyző nincs.

A jegyzőkkel úgy bánik el a megye kormánya, ahogy akar. A főbíró alispán, főispán, kétféle miniszter akkor függeszti fel és csapja el, amikor akarja. Okot mindig lehet találni a bonyolult közigazgatásban. Jövőben pedig a kormány nevezi ki és helyezheti át őket.

Igy a jegyzők a politikai kérdésekben kész szolgálai a megye kormánynak. De a nem politikai kérdésekben, a községi ügyekben sem foglalhatnak állást a jegyzők a megyebizottságban főbírájuk, főjegyzőjük vagy alispánjuk ellen.

A függő jegyző egészen megfosztja a megyebizottságot egyik legfontosabb rendeltetésétől, hogy a tisztviselő munkássága felett önködjök és tevékenységüket bírálja ilyen módon tönkre megy a megye tekintélye.

De azért is szereti a hatalom a jegyzőket, mint jelölteket, mert a községek lakóit sok érdekesszal, sokszor tisztelet fűzi jegyzőjéhez és ezen érdeket és tiszteletet akarják kihasználni, hogy a nép megelégedkezve elveiről, a hatalom eszközeit önként vigye be az önkormányzati testületbe.

Földeák, Lelo, M. Csanád, Kövegy, Kiskirályhegyesi és Apátfalva nape. Jól vigyazzatok hát, midőn vasárnap, november másodikkán az urna elé járultok. Gondoljátok meg jól s hallgassatok lelkiismeretetek szavára. Hatalomtól függő emberre ne adjátok szavazatokat! Földeáki.

Dr. FEHÉR MÓR

ügyvédi irodáját

özv. Weisberger Miksáné házában

megnyitotta.

Ugyanott egy gépiró kisasz-

szony felvétetik.

Vendéglő áthelyezés.

vendégeim kényelmére rendeztem be.

Állandóan a legtisztábban kezelt kitűnő hegyi borok és jó magyar konyha áll a t. vendégeim rendelkezésére.

➡ Minden péntek este halpaprikás! ➡

Tisztelettel B. Papp Antal vendéglős.

Szives tudomására hozom a tisztelt közönségnek, hogy polgári vendéglőmet a volt csendőrlaktanya épületébe helyeztem át és azt a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően teljesen újonnan a t.

A választójog védelme.

Egy kis tájékoztató.

„A választójog büntetőjogi védelme” cím alatt törvényt csináltak, melyből a közelebbi választásra tekintettel a szükséglethez képest rövid ismertetést nyújtunk.

Hat havi fogház és 500 korona pénzbüntetés terhe alatt tilos a választót erőszakkal vagy fenyegetéssel választói jogában korlátozni: például lelővés-el fenyegetni. Ha pedig ezt közhivatalnok követi el, ha például a jegyző vagy szolgabíró azzal fenyeget, hogy megvonja az italmérési jogot, vagy nem adat adóelengedést elemi kár esetén, ha a választó nem az ő tetszése szerint szavaz, úgy jegyzőnek, szolgabírónak stb. két évi fogház jár.

Hasonló büntetés jár annak, ki a szavazásra úgy kapacitál, hogy a választót vagy hozzátartozóját szóval vagy tettel bántalmazza, vagy annak anyagi kárt okoz, például ha megveri, vagy házat felgyújtja, építési engedélyt megtagad stb.

Büntetés jár annak, ki veszteget, annak is a ki elfogadja, ugyancsak, aki etet és itat és aki azt elfogadja.

Ujfajta büntetendő cselekmény az álhir kóhólása és a jelölt magánéletének kipellengérezése. Büntetendő cselekményt követ el, aki a választók felre vezetésére alkalmas vagy valótlan vészhirot terjeszt például hamis hírt hoz forgalomba a szavazás helyére nézve, hamis hírt terjeszt, hogy miként áll a szavazás.

Büntetendő cselekményt követ el, aki azért, hogy a jelöltnek ártson, a jelölt magán életére vagy családi viszonyaira vonatkozólag valótlanosságot kóhól például azt állítja a jelöltre, hogy lopott.

Büntetendő cselekményt követ el aki egy évben több választókerületben szavaz a megyebizottsági tagválasztásnál.

Büntetendő az, aki a szavazás alkalmával, más szavazó cselekedését kibontja. Ha ezt a választási elnök követi el, egy évi fogház jár érte.

Ezekben ismertettük röviden az új törvényt. Nem csak azért hogy a választó tudja miként viselkedjék, hanem tudja meg azt is, hogy az ellenpárt és hatóság által elkövetett fenyegetés, bántalmazás, vesztegetés és sértégetés ellen is a bíróságnál szerezhető orvoslás.

Ma, vasárnap, november hó 1-én a KORZÓ-szálloda éttermében nagy tombola-estély.
Valódi szikragyöngye bor lesz felosztva. Szíves pártfogást kér: **Ligeti Róbert Korzó-szállodás.**

Dr. Diósszilágyi József ügyvédi irodáját Hunyadi-utca 4. számú házban megnyitotta.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár október 31. Péntek Róm. kath. Lucilla sz. vt. Protestáns Reform. eml. Gör. orosz október 18. Lukács ev. Nap két 6 óra 43 percek nyugszik 4 óra 44 percek.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható. Lényegtelen hőváltás és északon elvélve osapadék várható. Sürgönyprognózis: Enyhe, északon elvélve osapadék. Déli hőmérséklet 14.3 C.

Ngilakozat. A „Makói Hirlapot” nagyon bántja, hogy a függetlenségi párt a makói I-ső alkerületbe hivatalos jelöltjéül az országos híri, kiváló szónok s tudós makói rabbit, dr. Keoskómeti Ármint. A felekezeti béke gyönyörű jele, hogy a függetlenségi párt jelölt gyűlése, hol majdnem kivétel nélkül nem zsidó polgártársak vettek részt, egyhangulag jelölték a független gondolkodású erős magyar papot. Tehetségét, karakterét nem hitsorsosai is bálmulják, ez csak dícsősdéget hozhat a zsidóságnak. Mi is békében akarunk dolgozni, mint a nyilatkozó ur mondja és hagyjuk békében kártyázni az egyetben. A „M. H.” ban nyilatkozó „zsidóválasztó polgárt.” Vagy nem a mungó fájdalom tör elő a bus „zsidó választópolgárból”, hogy milyen jó jelöltünk van nekünk? A kéz Ezeaué, de a hang kéz Jakabé. Zsidó választó polgárok.

Olcsóbb lesz Makón a sertés-hus. A hatósági husmérésnek ha nem is sok, de lett mégis némi eredménye Makón. A hentések ugyanis beadványt intéztek Makó város tanácsához, melyben kötelezőleg kijelentik, hogy az első rendű sertés-husnak kilogramját 46 fillérrel, a másodrendűt 26 fillérrel, a harmadrendűt 16 fillérrel adják drágábban, mint ők elősúlyban vásárolják. A városi tanács mai napon tárgyalta a hentések beadványát és azt elfogadta. Egyben utasítást adott a fogyasztást adóhivatalnak, hogy az élő sertés árát naponta állapítsa meg és a hivatal kirakatában tegye azt közhírré. Továbbá utasította a rendőrséget, hogy az árakat pontosan ellenőrizze és az árakat kötelesek a hentések feltűnő helyen olvasható betűkkel kiírni. A sertés-hust már vasárnapról kezdve a tanács által elfogadott árak szerint adják a hentések.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Szemerey Zsigmond makói kir. járásbírói az itteni munkásbiztosítási választói bíróság helyettes elnökévé nevezte ki.

Sok utca feltöltetlen marad. Makóváros képviselőtestülete még május havi közgyűlésében elhatározta, hogy a mélyebben fekvő utcákat feltölteti. A feltöltés munkája egész a mai napig meglehetősen serényességgel haladt előre, de ma a tanács kimondotta, hogy ez évben már több utcát fel nem töltet, hanem tavasszal. Ugy vagyunk értesülve, hogy még igen sok utca föltölthetetlen. Kár ezeket fel nem töltetni, hiszen az idő igen alkalmas az ilyen munkák teljesítésére.

Az örző vállalat kérelme. A délmagyarországi örző és biztonsági vállalat, mely több előfizetőt szerzett Makón, mint megirtuk, beadványt intézett a tanácshoz, melyben vállalatának gyakorlásához iparigazolványt kér. A városi tanács mai ülésében tárgyalta az örző vállalat kérelmét, de érdem-

ben nem határozott a kérelem tárgyában, hanem kiadta azt véleményezés végett Rákosy Gyula rendőrkapitánynak.

Ingyenes előadás az Urániában. A makói Uránia áldozatkész bérleli igazán dicséretes buzgalommal fáradoznak azon, hogy az Uránia színház szórakoztató örömeiben azok is részesüljenek, kik nem rendelkeznek anyagiak tekintetében annyival, hogy az előadásokat megtekinthessék. Ez okból hétfőn délután féléggy órakor teljesen ingyenes előadást tartanak az állami (telenc) gyermekek és a szereteiházi növendékek számára a legkifűnőbb műsorral. Felkértenek tehát a nevelő szűlők, hogy a gondozásokra bizott állami gyermekeket hétfőn délután a moziba elvígýék.

A haláltorony. E megrázó címe annak a világhírű és mindenütt nagy szenzációt keltő drámának, melyet a makói Uránia színház áldozatot nem kímélő tulajdonosai szombaton és vasárnap bemutatnak. Az első előadás szombaton este 8 órakor lesz és hogy a megrázó drámát mindenki megnézhesse, vasárnap három előadás lesz. Egyik délután 4 órakor, második 6 órakor a harmadik előadás pedig este 8 órakor lesz.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Zsieskár János Vajnaji Juliannával, Szentpéteri Samuel Barta Etell. Elhaltak: Varga Viktória Erdei Istvánné 42 éves, Kaskó Lajos 1 hónapos, M. száros Julianna Szalai Andrásné 47 éves, Péli Antal 35 éves korában.

Hölgyek figyelmébe. Wertzberger Fanny mellűző műtermét a Főtéren, Hegyi József divatárú üzlete mellé helyezte át, ahol raktáron tartja a legújabb modellű brüsszeli és halcsont nélküli fűzőket. Felhívjuk lapunk olvasóit Wertzberger Fanny lapuak mai számában közölt hirdetésére.

Borzalmas testvérgyilkosság.

Az örökség miatt.

Borsodmegye eldugott kis falujából, Lakról borzalmas testvérgyilkosságról érkezett ma reggel jelentés a miskolci ügyészséghez. Hétfőre virradó hajnalon történt a gyilkosság, amelynek a falu egyik jómódú gazdája esett áldozatul.

Az örökség miatt való civakodás okozta a gyilkosságot, Dör Pál és Dör István laki gazdálkodók esztendők óta pörkedésben éltek egymással, mióta az atyjuk meghalt és nagy vagyonát végrendelet nélkül hagyta hátra. A testvérek sehogysen tudtak megosztzkodni az örökségen. Pörösködtek. A vagyonuk jórésztét megette a sok pör, a civakodásnak mégsem szakadt vége. Mindig arra törekedtek, hogy egymásnak minél többet ársanak, ahol csak lehet. Elhordták a mezőről egymás szénáját.

Hétfőn hajnalban Dör Pál a Dör István földjéről fölrakta szerkerére a kukoricaszárát. Hazafelé hajtott vele. Utközben találta a testvéreccse, István, a kinek besugta valaki, hogy a bátyja elviszi az ő kukoricaköróját.

A két testvér csufosan összeveszett. Csakhamar egymásnak estek és elkecsereideiten verekedtek. Dör István verekedés közben ki-

huzta csizmaszárából az odakészített disznóölőkést és leszurta a testvérbátyját. Föl sem jaldult Dör Pál. Rögtön meghalt.

A gyilkos Dör Istvánt a csendőrök letartóztatták.

IRODALOM.

Kellerman: Az alagut. Mi tette Kellermannnak ezt az új könyvét az utolsó évtizedek legolvasottabb regényévé? Minek köszönheti renakivűli sikerét? A tárgyának és feldolgozása módjának. Targya: a technika és természet minden akadályán való diadal-maskodása. Olyan alagutat sikerül megteremtenie, mely az Óvilágot összeköti Amerikával és a melyen át huszonnégy óra alatt juthat el az ember egyik világrészről a másikba. A regény hőse nem is Mac Allan, a egyszerű terv zseniális kigondolója és megvalósítója tulajdonképpen: hanem a technika szolgálatába szegődő pénz és munka. A munkát Mac Allan irányítja, a pénzt Wolfsoon, a szentesi halott néző fia, ki a világ egyik leguagyobb finác kapacitásával vergődött fel és ki varazslatos erővel vonzza a pénzt a világ minden részéből a Tunnel-szindikátus pénzszekrényébe. Mac Allan a te gert, a sziklakat kényszeríti meghódításra, Wolfsoon, a pénzt. Gigászi küzdelmet folytat mindkettő. És ennek a küzdelemnek a története Kellermann regénye. Megrázó, idegfeszítő, tragikus, nagysejű mozzanatokban gazdag történet. A természet ellentétl és egy szörnyű katasztrófa után, mely háromezer ember életébe kerül, egy ideig győzni is látszik. A Tunnel kihál, Wolfsoont a hatalom utáni vágya bűnös utra csábítja és mikor bűne kiderül: öngyilkos lesz. Mac Allan egész munkája pusztulni lát-ezik. Ő maga is kellematlenségekbe sodródik De akaratereje mindent legyőz. A munka újra megindul, az alagut elkészül. A munka, a szívós emberi akarat győzedelmeskedik. Nincs regély, mely annyira a modern ember, annyira a modern technika himnuszja volna, mint ez. Még nem akadt író, ki százezrek munkájának lázát, a gépek titokzatos életét annyira érezeteni tudta volna, mint Kellerman. Az üzleti élet minden rohanása, nyugtalansága ott lüktet regényében. A Tunnel valóságos élő szörnyeteg. Támad, öl, védekezik. A benne lejátszódó katasztrófának és a szindikátusi épület égésének leírása páratlan remekmű. Zola óta nem tudott még író így szerepeltetni tömegeket. A hatalmas koncepciója és meséjében is érdekesítő munkát az Athenaeum Könyvtár a maga 1 korona 90 filléres kötetében tette most a magyar olvasóközönség legszelesebb rétege számára is hozzáférhetővé. A fordításban ott ragyog Kellermann stílusának minden szépsége. Ott érkezik benne is a nagyváros üzleti életének társas nyugtalansága, a pénz hajszolásának forrósága. Kíérezőszük belőle a roppant vállalkozás nyomán fakadó idegességet, az amerikai metropolisz eroinek lüktetését, azt a szédítő rohanást, mely bennünket is magával ragad és alkotásra, cselekvésre sarkantuz. A páratlanul olcsó magyar kiadás borítékklapját Basch Árpád megragadó és jellemző illusztrációja díszíti.

Vasárnap este 10 órakor **tombola-estély a Korona kávéházban.**
Gyönyörű szép és rendkívűl értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva.
Purcsi Károly hangversenyez.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(215)

38. fejezet.

Népámitás.

Ime tizezer forint foglaltó, a többi jövőhéten elhozom és a közeli mezőváros közjegyzőjénél megkötjük az adásvételi szerződést.

E szavak után tiz darab ezrest leolvasott Tarnay elé az asztalra. Az öreg ur elismervényét akart adni a pénzről.

— Köszönöm, nem kell, mondá Szappanos ügyes színeléssel. Magyar emberek közt elég a becsületszó és a kézszerítés, írásra nincsen szükség.

— Uramócsém, szólt az öreg Tarnay elragadtatással, engedje meg, hogy szívemhez szoríthassam. Rég láttam ilyen kedvemrevaló embert, s nagyon sajnálom, hogy pesti időzéseim alkalmával nem volt még szerencsém.

— Kalföldön tartózkodtam, s csak nem régen jöttem haza, felelte Szappanos. Örvendek, nagyon örvendek, hogy tisztelt urambátyám rokonszenvét ilyen rövid idő alatt megnyernem sikerült. Ipari kodni fogok a jövőben bizalmára teljesen rászolgálni és arra méltó lenni, mert mint már az előbb is említeni szerencsém volt, én csak most kezdem az életet, eddig dolgoztam és munkába tettem.

A két férfi összeölelkezett. Az öreg Tarnay szeméi csillogtak az örömtől.

A becsületes öreg ur ezt gondolta:

— A jó isten küldött egy tisztességes és becsületes férfit, ki birtokomat megveszi és a ki talán még Piroskám férje is lehet s így a birtok a családban marad. Piroskán kívül ugy sincs senkim. Ha a két fiatal összebarátkozik, isten-uccse még képviselőnek is ajánlanám magam helyett ezt a jóralvó becsületes hazafit!

Szappanos illés pedig így gondolkodott:

— Léprement az öreg, mint a veréb! Megfogtam és el nem ereszttem többé! Átlátok az agyvelején!... A Piroška unokájára czélogtatott... Vagyons, kerülete, Piroškája az enyém lesz, enyém, olyan igaz, hogy isten van az égben!

Szappanos illés reggel vissza akart utazni a fővárosba, de Tarnayék nem engedték.

A környékbeli földes urakat vadászatra invitálta Tarnay, és Szappanos, a rabszökevény, a bankóhamisító és többszörös gonosztevő a Balászserdői uradalomban becsületes urak, képviselők, szolgabírák, jegyzők, társaságában vadászott s adta a tisztességes embert a nagy hazafit, ki vagyonát is képes a haza javára feláldozni!

39. fejezet.

Világcsuda, mint gyógyszer.

Közeledett az ősz.

A svábhegy zöldelő fáit és réteit sárgulni kezdték. A nap még melegen sütött s a hegyről csak a nyári lakók hurczolkodtak. Kinek saját villája volt, az maradt még, hogy a főváros kies helyén élvezze a verőfényes ősz kezdetét.

A villákat környező sárguló és megrikkult falombokon keresztül fenséges panoráma tárult a szemlélő elé.

A hegy lábainál a Duna széles szalagja úgy kigyózik, mint az enyhe szélőben kibontott szürke pántlika. Tul a Dunán a főváros köhalmaza emelkedik. A rohamosan fejlődő város palotáinak czifra tornyai, templomainak aranyozott kupolái fénylenek, csillognak a napfényben.

Pétsy Dénes villája ezen a nyáron készült el s Brandenburg gróf tanácsára azonnal beköltöztette az Angyalföldön ápolat lelkibeteg feleségét.

Boriska mellett két épülő foglalatokodott s a tébofyda főorvosa naponta felment a Svábhegyre Boriskát meglátogatni.

Boriska lelkiállapota a svábhegyi paradicsomban sem változott.

Hozzártartozói közül nem ismert senkit. Férjét, fiát nem említette soha.

Csak kötözte, fonta a sok virágot, ezekhez süttogott érihetetlen, összefüggésnélküli szavakat, s ha emlékezőtehetsége pillanatra felcsillant, Márta leányát kereste, azután érdeklődött.

(Folyt. köv.)

Több kocsni jó érett trágya eladó és azonnal elvihető. Zeitler malom r.t.

Kiadó ház. Kálvária-utca 56. ujszámház, mely áll 2 padolt szoba, 1 előszoba, konyha, kotárka, hambárból fél kerttel együtt elkölözös miatt hasznos bérbe kiadó és azonnal elfoglalható. Tudakozódni lehet Diós M. hálynál Kálvária-utca 39. ujszám. alatt

Kereskedelmi irodába

kisasszony felvétetik, gyakorlatlalt bírók előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház es szőlőföld.

Ráday utca 33. szám alatti házam eladó, esetleg kiadó, ó kortyogóban egy és fél napos, ó-szentlőrincen egy napos szőlőföldem eladó.

Dr. Kozma János ügyvéd.

Eladó az Arad-csanádi vasut állomása átellenében, Gera S. főjegyző pavilonja mellett levő 3 kislánc ujszentlőrinci gyümölcsös és veteményes földem kedvező fizetési feltételek mellett. Dr. KISS PÁL ügyvéd.

Férfi szövét eladás.

Legfinomabb angol gyapju-szövetek minden elfogadható legolcsóbb árban eladók. Gr. Vay-utca 19. sz. Schwarcz Miksa táncitanító ur házában.

Eladó a Lonovics-sugarúton az Árvaház átellenében aszfalt ut mellett levő s ház helyeknek is alkalmas öt és fél kisláncz gyümölcsös és veteményes földem rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett. Dr. Kiss Pál ügyvéd.

AUTÓ személy-fuvarozások

a legolcsóbb árak mellett minden időben elvállal

GULÁCSI JÁNOS

vasipar telepe és gépraktára. Telefon 50.

Táncitanítási felhívás.

Az Érdeky tánciskolában az őszi táncanfolyama f. évi október hó 20-án megkezdődött.

Ez uton értesítettnek az igen tisztelt szülők és a tánckedvelő ifjuság, hogy ezen a táncanfolyamon az eddigi táncokon kívül a legújabb táncok is, mint Boston, Two-Steep (tustep) taníttatni fognak. Bbeiratkozni még mindig lehet.

Vigyázat

répa- és tökvágó

gépek vásárlásánál!

Pontosan megfelelő kapható

H a l á s z Á.

gépraktárában Kossuth-u. 11.

(Városi mázsaház mellett.)

Értesítés.

Az építő iparos tanoncok (ács, kőműves, bádógos, üveges) az 1913-14. iskolai évre november hó 3., 4. és 5-én délután 4-6 óráig vételeink fel az iparos tanonciskolába. Akik már jártak iparos tanonciskolába, hozzák magukkal a most iskolai év végén nyert értesítő könyvket. A kik most iratkoznak be először, személyesen tartoznak megjelenni s szerződésüket magukkal kell hozniok.

Makó, 1913. október 28.

Buday Géza

iparos tanonciskolai igazgató.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, málfolt arc- és kézgyőrösség és mindenféle bőrtisztatásanság ellen.

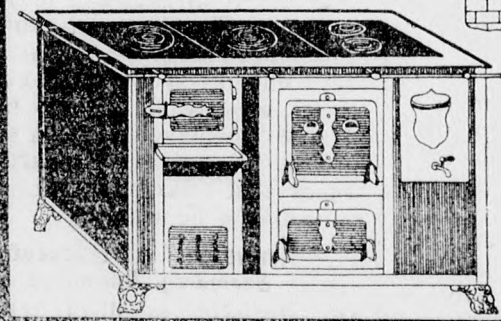
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor Ezen piperezerek több kiállításán érmekekkel lettek kiüntelve.

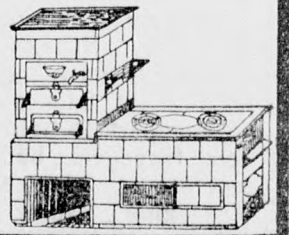
Gudlin Mátyás

épület és műlakatos

Makó, Megyerház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű takaréktűzhelyeit készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takaréktűzhelyeket, ugyszintén kéménytoldót, üstkatlant, dobkályhát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készíti.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelttel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

cipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Egyuttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár háztartási, kozmetikai és kőszerszeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Köfaragó u. 7.

Ujabb előnyajánlatunk: 1 csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító, 1 drb. francia szappan (bármely illatban), 1 üveg francia parfüm (bármely illatban), 1 üveg francia brillantin (bármely illatban), 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír, 1 csomag dr. Heider-féle fogpor, 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel), 1 csomag amerikai Shampoo szájosópor, 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz, 10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen 19 drb. **2 korona 50 fillér.** 1 csoport 5 korona 1 üveg valódi Odol szájvíz, 1 üveg amerikai Hair Petrol, 2 üveg valódi kölnivíz, 1 üveg valódi francia parfüm (bármely illatban), 2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban), 6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban), 1 drb. fogkefe csontnyéllel, 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor, összesen 15 drb. **5 korona.** Szállítás naponta utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszertár és háztartási értesítőnkét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Ez az igazi!

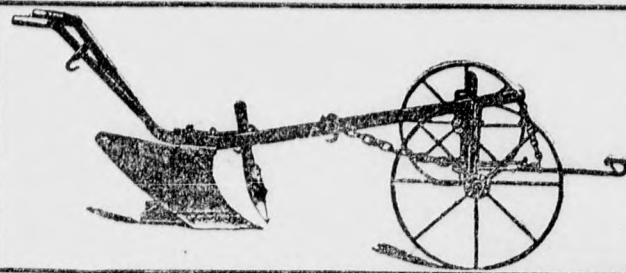
WÄGNER „HANGSZER KIRÁLY“

Budapest, József-körút 15.

Különleges hangszerei a következők:
 Varázsfuvola ajándékkal 4 korona.
 Csodasztrómba, vastag rézből 6 kor.
 Tundérharng, 15 cse gö, 8 korona.
 „János vitéz“ fuvola 1 és 2 korona.
 Varázshegedű, felszereléssel 6 korona.
 Jogásztárogató, billentyűkkel 16 korona.
 Éneklőgép, amerikai (ölesnékül) !
 Saját javító szakmühelyek !
 A milánói, párisi és londoni kiállítások a cég az első díjakkal lett kitüntetve.
 Fényképes árjegyzék ingyen !

Óvás! Ügyeljünk a „WÄGNER“ névre és a 15 ös házszámra.

Valódi tükörcél
 ekék főraktára :
Glück Samu
 cégnél MAKÓN.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
 (Böhm ház.)

Megérkeztek a legujabb villamos csillárok, asztali-, fali-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműaruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón.

Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

ÜZLETÁTHELYEZÉS !

Felhívom a t. hölgyközönség figyelmét arra, hogy párisi és brüssellesi mellfüző műtermem a Fötérre vissza helyeztem. A legegészségesebb corso fűzőkből és halcsont nélküli trikó- és szarvasbőr fűzőkből, valamint haskötőkből és melltartókból eredeti modelleket tartok raktáron és azok kipróbálása végett bármikor rendelkezésére állok a t. hölgyeknek. Mérték után készítik orvosi rendeletre haskötőt, vagy higiénikus fűzőt, ortopéd testegyenest fűzőt, a legujabb divatu francia fűzőket minden kivitelben és házi vagy sport fűzőket minden kivitelben.

Sürgős rendelést 6 óra alatt eszközölök.

Leányka és nagy fűzőkből különböző kiállításban dus választékot tartok eladásra. Vidékre szívesen küldök próbára választékot és meghívásra személyesen is kiutazom. Tisztítást és javítást jutányosan eszközölöm. A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását továbbra is kérve, maradok kiváló tisztelettel

Wertzberger Fanny mellfüző készítő Makó, Fötér, Hegyi József divatáru üzlete mellett. Városházával szemben.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

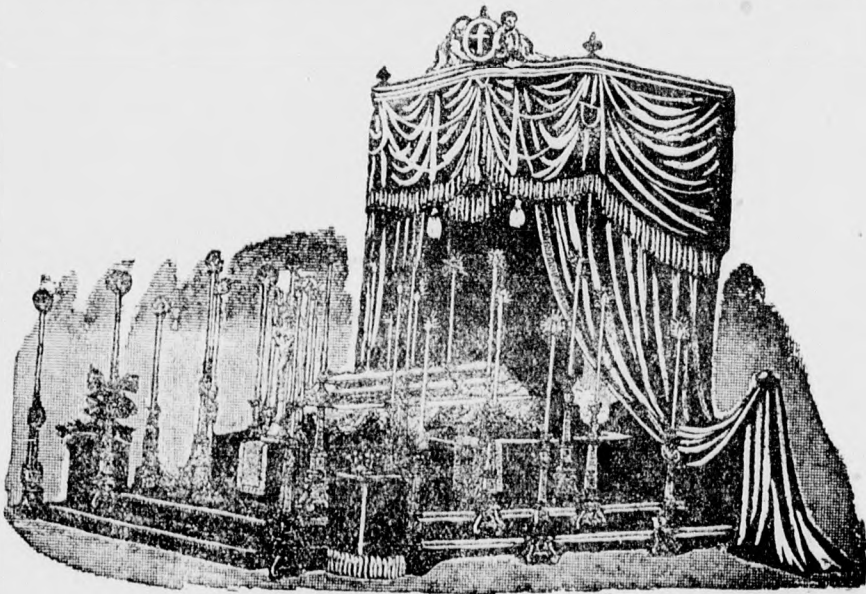
szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
 férfi szabó.

Kérem hirdetésemet átolvasni!
HORVÁTH NÁNDOR Makó város és vidéke
disztemetést rendező intézete
 Makón, Szegedi-utca I. szám. (Glück-féle házban.)

Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszostályig pontos és megbízhatókegyelettéljes kiszolgálással.

Hullaszállítás és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és a legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle színezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkal, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek. Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsátom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást is díjtalanul végzem.

Célom az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és a legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

Horváth Nándor
 disztemetést rendező intézete.

Jó és olcsó bor kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN Iritz Sámuel özv. cégnél kapható. !!

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Kiadó hagymaföld

olcsó árban és kedvező fizetési feltételek. Szabadgyői érnek olcsóbb árban. Ertekezni lehet **Joó Sándorral** Szunyog-utca 42. ujszám a.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K. 2·20 K., 2·40 K. árban bocsátom forgalomba. Iritz Sámuel özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, decét, magdarát, tengeri darát és kását, valamint

fűszereket a legolcsóbb napi árakon.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékné épületben levő üzletekben.

Vámörlés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

NAPONTA

friss must kapható

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNÉL.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánczott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánczott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-ú. 16. SZ. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerzhető be az eredeti minőség. :-:-

Őszi és téli divat ujdonságok!

Női és leányka kosztümök, színes raglánok, plüsch- és bársony kabátok, pongyolák, aljak, bluzok, selyem, glott és lüster alsók, leány és női fehérműk minden igényt kielégítő választékban raktárra érkeztek.

Eredeti párisi női kalapok.

Alakításokat jutányosan vállalunk.

Gyászcikkekben óriási választék!

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában M A K Ó N, Főtér Otthon-kávéház mellett.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógykezélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS. Saját termései fehér és siller XX XX XX XX XX
HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű **TÖRKÖLY** és **SZILVA** pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.